

IZ ZBIRKE LAZARA KOVAČEVIĆA

Galerija likovnih umetnika Vojvodine
Bulevar Maršala Tita 9, Novi Sad
3. V—10. V 1971.

Konstantin Danil: Portret Jovana Popovića

Umetnički savet Galerije likovnih umetnika Vojvodine predvideo je u svom dugoročnom programu, pored prezentacije tekućeg stvaralaštva, i povremeno izlaganje umetničkih dela iz kolekcija vojvođanskih kolekcionara, sa željom da tom akcijom pruži mogućnost umetničkom delu za jedan drugačiji život, toliko različit od onog u enterijerima vlasnika. Ovakav način približavanja dela znatno širem krugu konumenata i, dakako, stručnjaka, Galerija vrši, između ostalog i jednu veoma značajnu društvenu funkciju i, moglo bi se reći, menja način pristupa umetničkom delu. Pomažući vlasniku dela da se njegovo blago, često decenijama skupljano i ljubomorno čuvano, prezentira u savremenom galerijskom prostoru sa pratećim katalogom kao veoma važnim dokumentacionim materijalom, Galerija čini da se taj deo kulture podneblja afirmiše kao činilac društvene stvarnosti, da se dosada po malo anonimni ljubitelji umetnosti i strastveni skupljači tog jednog dela kulturne baštine bliže upoznaju, da im se pruži stručna pomoć i obaveštenja o mogućim datiranjima i atribuiranjima. Jer, često su vlasnici ili u zabludi o vremenu nastanka ili o autoru, ili su njegova dela jednostavno autorski i vremenski neidentifikovani. Ono što, pak, jedan takav vlasnik

odeljenja Matice srpske, sa mnogo razumevanja za umetničko delo.

Njegova zbirka sadrži tri grupe slika iz tri razdoblja istorije umetnosti. Zbirka ne sadrži skulpturu osim dva porodična portreta, dela mladog Jovana Soldatovića. Prvu grupu čine slike stranih, starih majstora. Drugoj pripadaju slike domaćih autora koji su veoma aktivno učestvovali u formiranju likovne umetnosti Vojvodine u XIX veku, a treća sadrži dela jugoslovenskih slikara sa kraja XIX i iz XX veka. Slike iz sve tri grupe autonomijom umetničkog sadržaja čine celine, ali pojedine predstavljaju veoma komplikovane probleme pred stručnjake, zahtevaju dužu analizu i očekuju istorijsko-umetničku valorizaciju. To se najviše odnosi na slike iz prve grupe, koje tek očekuju punu angažovanost istoričara umetnosti i konzervatora. Dosadašnja imena pojedinih autora i pojedina datiranja moraju biti podvrgnuta pedantnoj kritičkoj analizi da bi se zbirci dao puni značaj. Jedino je slika Eros i Psiha Andrije Medulića identifikovana sa likovnim konceptom ovog Zadrana.

U drugoj grupi zagonetku predstavljaju slike pripisane Matiji Petroviću i Jovanu Isajloviću ali se ona može veoma brzo da razreši učešćem stručnjaka za

afirmaciju njegovog nobiliteta i stručno osavremenog sakupljačkog posla. Ono što on pruža može biti veoma važno za istoriju umetnosti tla na kome živi ili za one kulture koje su iznedrile njegovo delo. Kolekcije u privatnom posedu iz naših gradova neretko sadržavaju predmete iz dalekih vekova renesanse ili baroka koji, tačno datirani i atribuirani, dosta znače za jednu celovitiju sliku umetničkog razvoja zemalja u kojima su nastali.

Veoma značajna komponenta delatnosti Galerije je i ovo iznošenje slika ili skulptura na takozvanu estradu, pa na taj način menja pristup delu. U po malo strogim atmosferama retkih ili dalekih muzeja pristup umetničkim delima otežan je autoritetom ustanove, dela ili mnogim prostranstvima. Međutim, na ovaj način prezentirane slike ili skulpture biće veoma bliske šetaču na Bulevaru i slučajnom prolazniku. Renesansni originali biće približeni posmatraču i svojim umetničkim dejstvom postaću sastavni deo dnevnog života.

Kolekciju, koja označava inauguraciju Galerije na bulevaru, prikupio je Novosadanin, počivši Lazar Kovačević, pravnik i ekonomista i saradnik likovnog

Treća grupa slika je značajna po tome što ima dragocene podatke o primerima slikarstva između dva rata koji, uvršćeni u opus njihovih autora, čine neodvojivi deo retrospektive kao naglašeni znaci pojedinih faza razvoja umetnika. To je uočljivo na eksponatima Petra Dobrovića, na Mrtvoj prirodi Milana Konjovića iz 1929, zatim na dvema slikama Ivana Tabakovića. Tananost linija Milivoja Nikolajevića na dva crteža je jedna od bitnih karakteristika njegovog celokupnog opusa, a ova dva crteža iz najranijih dana su značajan beočug u celokupnom stvaralaštvu. Crtež Ljubomira Ivanovića i platno Nadežde Petrović su dela koja zaslužuju da se nađu u trezorima nacionalne istorije umetnosti. Portret Ankice Kovačević Petra Lubarde, kompozicija Ivana Radovića i minijatura Mila Milunovića zbirci daju onaj značaj koji joj obezbeđuje tretman minijature antologije. I svi ostali autori na ovoj izložbi ili oni koji su zbog prostora izostavljeni zaslužuju da se ovakve akcije preduzimaju.

ĐORĐE JOVIĆ

HANS ROTTENHAMER (nemački slikar, 1564—1625)?

STRIŽA OVACA

ulje na bakarnoj ploči, 30×38

NEPOZNATI AUTOR, XVI vek?

GLAVA ISUSA HRISTA

NEPOZNATI AUTOR, XVI vek?

BOGORODICA I HRIST

ulje na platnu

NEPOZNATI AUTOR, XVI vek?

ZIDANJE VAVILONSKE KULE

ulje na drvetu, 0,40×0,50

ANDRIJA MEDULIĆ (1500—1563)

EROS I PSIHA

ulje na platnu, 0,81×0,71

Atribuciju izveo Zvonimir Virubal, slikar-konzervator iz Zagreba

PAVEL ĐURKOVIĆ (1772—1830)

PORTRET MUŠKARCA, 1817

ulje na platnu, 66×53

MATIJA PETROVIĆ

BOGORODICA SA HRISTOM

ulje na platnu, 71×50

KONSTANTIN DANIL (1798—1873)

PORTRET JOVANA POPOVIĆA

ulje na platnu, 62×64

PORTRET MUŠKARCA

ulje na platnu, 65×53

NIKOLA ALEKSIĆ (1808—1873)

PORTRET JOVANA PREDRAGOVIĆA

ulje na platnu, 70×55

PORTRET KATARINE PREDRAGOVIĆ

ulje na platnu, 71×56

PORTRET TOŠE DIMITRIJEVIĆA

ulje na platnu, 58×53

MUŠKI PORTRET, sred. XIX veka

ulje na platnu, 58×45

NIKOLA DIMŠIĆ

SV. ĐORĐE, 1864

ulje na platnu, 94×64

sign. ćiril.: Nikola Dimšić 864.

PAVLE SIMIĆ (1818—1876)

SCENA IZ KALENDARARA, 1864

ulje na platnu, 83×61

LJUBA IVANOVIĆ, 1882—1945)

MANASTIR PSAČA, 1893.

crtež olovkom na hartiji, 25×37

SLIKAR, 1910.

crtež bajcom na hartiji, 27×19,5

sign. dd: MK 1910.

FIGURA ŽENE, 1910.

crtež bajcom na hartiji, 28×29,5

sign. dd: MK 1910. (na poleđini crteža SLIKAR)

CVEĆE

ulje na platnu, 63×50

sign. dd: M. P.(?)

MILAN KONJOVIĆ (1898)

MRTVA PRIRODA, 1929.

ulje na platnu, 74×94

sign. dl: Konyovitch 29.

LAĐE

ulje na platnu, 60×80

sign. dl: Konyovitch

IVAN TABAKOVIĆ (1898)

KUPAČICE, 1931.

tempera na hartiji

sign. gl: Ivan Tabaković 1931; dat. gd: 28. V 1931.

ENTERIJER, 1933.

tempera na hartiji, 62×48

sign. dd: Ivan Tabaković, Novi Sad 1933.

PETAR DOBROVIĆ (1890—1942)

MORE, ulje na platnu, 37×52

sign. gl: Dobrović

DUBROVNIK

ulje na platnu, 50×74

sign. gd: P. Dobrović

IVAN RADOVIĆ (1894)

SELJAK U POLJU

ulje na platnu, 46×51

PETAR LUBARDA (1907)

PORTRET ANKICE KOVAČEVIĆ, 1937.

ulje na platnu, 62×44

sign. dd: Lubarda 1937.

JEFTO PERIĆ (1895—1968)

NOTR-DAM

ulje na platnu, 47×55

MILO MILUNOVIĆ (1897—1967)

ENTERIJER

ulje na kartonu, 27×20

VOJA TRIFUNOVIĆ

PORTRET CIGANKE

ulje na platnu, 17,5×12

sign. ćiril. dl: Voja Trifunović

PORTRET ŽENE

ugalj na hartiji, 44×39

sign. ćiril. dd: Voja Trifunović

SAVA IPIĆ (1894—1958)

ZIMSKI PEJZAŽ

ulje na platnu, 56×68

sign. dd: Sava Ipić

MILIVOJ NIKOLAJEVIĆ (1912)

VOLOVI, 1938.

crtež olovkom, 21,5×30

sign. ćiril. dd: M. Nikolajević 38.

MATI, 1938.

crtež olovkom

sign. ćiril. dd: M. Nikolajević 38.

JOVAN SOLDATOVIĆ (1920)

PORTRET BOGDANA KOVAČEVIĆA, 1943.

patinirani gips, vis. 28

sign. d. pozadi: J. S. 43.

PORTRET JOVANA KOVAČEVIĆA, 1943.

patinirani gips, vis. 35

sign. ćiril. d, pozadi: J. S. 43.

SVETI NIKOLA, XX vek

ulje na platnu, 120×77

SVETI NIKOLA, 1934.

ulje na platnu, 90×62

sign. ćiril. dl: Ž. M. 1934.

Sve su mere izražene u santimetrima

EGERVÁRY POTEMKIN ÁGOST (1858—1930)

PORTRET MUŠKARCA

ulje na platnu, 71×55

sign. gd: Hegervari

PORTRET ZENE

ulje na platnu

sign. gd: Hegervari

MENCI KLEMENT CRNČIĆ (1865—1930)

PEJZAŽ, 1902.

ulje na platnu, 47×64

sign. d. u. sred.: Mendi Čl. Crnčić Canosa 1902.

VASA EŠKIČEVIĆ (1867—1933)

BOMBARDOVANJE BITOLA, 1918.

ulje na platnu

sign. za poledini čiril.: V. Eškičević

NADEŽDA PETROVIĆ (1873—1915)

PEJZAŽ

ulje na kartonu, 46×64

MLADEN JOSIĆ (1897)

CVEČE

ulje na kartonu, 60×48

sign. čiril. dd: M. Josić

ALEKSANDAR KUVRIC (1898)

PRIMORSKI PEJZAŽ, 1937.

ulje na kartonu, 53×68

sign. čiril. dd: 937 Kuvrić

ANTON HUTER (1905—1963)

MRTVA PRIRODA

ulje na drvetu, 35×26

sign. čiril. dl: Huter

IVO ŠEREMET (1900)

PEJZAŽ

ulje na drvetu, 23×40

sign. dl: Ivo Šeremet

SVETOLIK LUKIĆ (1908)

PORTAL

akvarel

